I - ខុទ្ទកាល័យព្រះមហាក្សត្រ

១ _ ព្រះរាជក្រម

ព្រះរាជក្រម នស/រកម ១១៩៧/០៥

យើង

ព្រះបាទសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ

រាជហរិវង្ស ឧភតោសុជាត វិសុទ្ធពង្ស អគ្គមហាបុរសរតន៍

និករោត្តម ធម្មិកមហារាជាធិរាជ បរមនាថ បរមបពិត្រ

ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

* * *

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ១៩៩៣
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យ ចុះថ្ងៃទី ០១ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៩៣ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២ នស /៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តិទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យ លេខ នស/រកត ១០៩៤/៩០ ចុះថ្ងៃទី៣១ ខែ តុលា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ស្តីពីការកែសំរួលសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ ជស/រកត /០៨៩៧/១៤៧ ចុះថ្ងៃទី៧ ខែសីហា ឆ្នាំ ១៩៩៧ ស្តីពីការកែសំរួលសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

-បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០៧ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងការពារជាតិ

-តាមសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលស្នើសុំ អំពីឯកឧត្តមនាយករដ្ឋមន្ត្រីទី១ និងសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីទី២ និងអំពីសហរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការពារជាតិ

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ស្តីពីលក្ខន្តិកៈ ទូទៅចំពោះយោធិននៃកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័ត កាលពីថ្ងៃទី១៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ១៩៩៧ នាសម័យប្រជុំលើកទី៨ នីតិកាលទី១ ដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅ :

ច្បាប់

ស្តីពី

លក្ខន្តិកៈទូទៅចំពោះយោធិននៃកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ

ជំពូកទី ១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា១.- កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ មានភារកិច្ចបំរើ ប្រទេសជាតិ ។ បេសកកម្មរបស់កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ គឺត្រូវរៀបចំប្រើប្រាស់កម្លាំងកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ ដើម្បីការពារកសាងមាតុភូមិ និងដើម្បីផលប្រយោជន៍ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ របស់ប្រទេសជាតិ ។

ក្នុងកាលៈទេសៈចាំបាច់ កងយោធពលខេមរភូមិន្ទនឹងអាចចូលរួមក្នុងការការពារសន្តិសុខសាធារណៈនិងជាជំនួយដល់ប្រជាពលរដ្ឋ ដែលជួបការលំបាក ឬ មានអាសន្នមហន្តរាយ ។

យោធិនត្រូវគោរពវិន័យយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់ ភក្តីភាពនិងក្លាហានហ៊ានធ្វើពលីកម្ម នៅគ្រប់កាលៈទេសៈទាំងអស់ចំពោះជាតិមាតុភូមិ ។

យោធិនត្រូវបំពេញករណីយកិច្ចជាចាំបាច់ ដើម្បីសក្តិសមទៅនឹងការគោរពស្រឡាញ់ពីសំណាក់ប្រជាពលរដ្ឋ ។

លក្ខន្តិកៈទូទៅនេះជានាសិទ្ធិ សេរីភាពនិងចែងអំពីកាតព្វកិច្ចចំពោះយោធិនគ្រប់រូប រួមមាន :

១_យោធិនអាជីព

២_យោធិនជាប់កិច្ចសន្យា

មាត្រា២._យោធិនទាំងឡាយត្រូវស្ថិតនៅក្នុងបទប្បញ្ញត្តិរបស់លក្ខន្តិកៈទូទៅនេះ ។

ក្រុមប្រឹក្សាយោធាត្រូវបានបង្កើតដើម្បីពិនិត្យបទដ្ឋានច្បាប់ទាំងឡាយដែលទាក់ទងទៅនឹងបញ្ហាយោធា ។

ការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រុមប្រឹក្សាយោធានេះ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

បទវិន័យទូទៅសំរាប់កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា៣._ កងយោធពលខេមរភូមិន្ទមានកងទ័ពបីប្រភេទ :

១_កងទ័ពជើងគោក

២_កងទ័ពជើងអាកាស

៣_កងទ័ពជើងទឹក

មាត្រា៤._ ឋានានុក្រមរបស់កងយោធពលខេមរភូមិន្ទមាន ៣ ថ្នាក់ :

១_ពលទាហាន

២_នាយទាហានរង

៣_នាយទាហាន

មាត្រា៥._ នៅក្នុងលំដាប់ថ្នាក់ ឋានន្តរសក្តិយោធិនទូទៅមាន :

១_ឋានន្តរសក្តិពលទាហានមាន :

កងទ័ពជើងគោកនិងកងទ័ពជើងអាកាស	**កងទ័ពជើងទឹក**
_ពលទោ	_នាវិកទោ
_ពលឯក	_នាវិកឯក
_នាយទោ	_ចក្របាលរងទោ
_នាយឯក	_ចក្របាលរងឯក

២_ឋានន្តរសក្តិនាយទាហានរងមាន :

កងទ័ពជើងគោកនិងកងទ័ពជើងអាកាស	**កងទ័ពជើងទឹក**
_ពលបាលត្រី	_ចក្របាលត្រី
_ពលបាលទោ	_ចក្របាលទោ
_ពលបាលឯក	_ចក្របាលឯក
_ព្រិន្ទបាលទោ	_នាយចក្របាលទោ
_ព្រិន្ទបាលឯក	_នាយចក្របាលឯក

៣_ឋានន្តរសក្តិនាយទាហានមាន :

៣.១_នាយទាហានថ្នាក់អនុសេនីយ៍មាន :

កងទ័ពជើងគោកនិងកងទ័ពជើងអាកាស	**កងទ័ពជើងទឹក**
_នាយចំណង់	_នាយនាវីចំណង់
_អនុសេនីយ៍ត្រី	_អនុនាវីត្រី
_អនុសេនីយ៍ទោ	_អនុនាវីទោ
_អនុសេនីយ៍ឯក	_អនុនាវីឯក

៣.២_នាយទាហានថ្នាក់វរសេនីយ៍មាន :

កងទ័ពជើងគោកនិងកងទ័ពជើងអាកាស	**កងទ័ពជើងទឹក**
_វរសេនីយ៍ត្រី	_វរនាវីត្រី
_វរសេនីយ៍ទោ	_វរនាវីទោ
_វរសេនីយ៍ឯក	_វរនាវីឯក

៣.៣_នាយទាហានថ្នាក់ឧត្តមសេនីយ៍មាន :

កងទ័ពជើងគោកនិងកងទ័ពជើងអាកាស	**កងទ័ពជើងទឹក**
_ឧត្តមសេនីយ៍ត្រី	_ឧត្តមនាវីត្រី
_ឧត្តមសេនីយ៍ទោ	_ឧត្តមនាវីទោ
_ឧត្តមសេនីយ៍ឯក	_ឧត្តមនាវីឯក
_នាយឧត្តមសេនីយ៍	_នាយឧត្តមនាវី

មាត្រា៦._ យោធិនស្ថិតនៅក្នុងអង្គធំៗពីរ :

_អង្គទី១ : ប្រមូលផ្តុំយោធិននៃកងទ័ពជើងគោក កងទ័ពជើងអាកាស និងកងទ័ពជើងទឹក ដែលជាកំលាំងសំរាប់ប្រើប្រាស់ប្រតិបត្តិការសឹក ។

_អង្គទី២ : ប្រមូលផ្តុំយោធិនដែលបំរើការនៅក្នុងសេវារដ្ឋបាលរបស់កងទ័ព ។ អង្គធំៗទាំងពីរនេះ អាចត្រូវបំបែកចេញជាប្រភេទកងទ័ព ឬ ឯកទេសជំនាញ ។

មាត្រា៧._ការផ្លាស់ប្តូរប្រភេទកងទ័ព ឬឯកទេសជំនាញរបស់យោធិន ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ឬ ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងការពារជាតិ ។

មាត្រា៨._ការតម្លើងឋានន្តរសក្តិត្រូវប្រព្រឹត្តទៅតាមលំដាប់មួយសក្តិម្តងៗ ហើយពុំអាចមានការតែង តាំងជាងារកិត្តិយសឡើយ ។

ជំពូកទី ២

សិទ្ធិ ភារកិច្ច និងភារកិច្ចទទួលខុសត្រូវ

មាត្រា៩._យោធិនមានសិទ្ធិនិងសេរីភាព ដូចប្រជាពលរដ្ឋដទៃទៀត ។ ក៏ប៉ុន្តែការប្រើសិទ្ធិ និងសេរី ភាពខ្លះ ត្រូវមានកំរិតស្របតាមលក្ខខ័ណ្ឌដែលមានចែងក្នុងច្បាប់នេះ ។

យោធិនត្រូវមានអព្យាក្រឹត្យភាពក្នុងមុខនាទី ក្នុងសកម្មភាពការងារនិងហាមឃាត់ ការប្រើមុខងារនិងប្រើប្រាស់សំភារៈរបស់រដ្ឋ ដើម្បីបំរើសកម្មភាពនយោបាយណាមួយ ។

មាត្រា១០._យោធិនម្នាក់ៗអាចមានគំនិត ឬជំនឿដែលមានលក្ខណៈជាទស្សនវិជ្ជាឬនយោបាយ ផ្ទាល់ខ្លួនបាន ប៉ុន្តែពុំអាចសំដែងជាសាធារណៈបានឡើយ ។ វិធាននេះមិនហាមឃាត់ ដល់ការប្រតិបត្តិដោយសេរីនូវជំនឿសាសនានៅក្នុងបរិវេណយោធា និងនៅលើនាវានៃ កងទ័ពជើងទឹកឡើយ ។

យោធិនដែលចង់បកស្រាយជាសាធារណៈ ជាអាទិ៍ការសរសេរ ការធ្វើសន្និសីទ ឬ សេចក្តីថ្លែងការណ៍នូវបញ្ហានយោបាយ ការសម្ភាត់យោធាឬការចោទប្រកាន់ជនបរទេស ឬអង្គការអន្តរជាតិណាមួយ ត្រូវមានការអនុញ្ញាតពីរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការពារជាតិ ។

មាត្រា១១._ការបញ្ចូលមកក្នុងបរិវេណឬគ្រឹះស្ថានយោធា ក៏ដូចជានៅក្នុងនាវានៃកងទ័ពជើងទឹកនូវ ការផ្សព្វផ្សាយ ទោះមានរូបភាពបែបណាក៏ដោយ ដែលនាំអោយខូចដល់ទឹកចិត្តឬវិន័យ ត្រូវហាមឃាត់ទៅតាមលក្ខខ័ណ្ឌ ដែលមានចែងដោយបទវិន័យទូទៅ នៃកងយោធពល ខេមរភូមិន្ទ ។

មាត្រា១២._យោធិនពុំអាចនាំគ្នាបង្កើតជាក្រុមវិជ្ជាជីវៈ ដែលមានលក្ខណៈជាសហជីព ឬចូលរួមជា សមាជិកក្រុមវិជ្ជាជីវៈណាមួយ ដែលមិនសមស្របទៅនឹងវិន័យយោធាបានឡើយ ។

ជំពូកទី ៣

បៀវត្ស និង ប្រាក់បំណាច់ផ្សេងៗ

មាត្រា២១._យោធិនមានសិទ្ធទទួលប្រាក់បៀវត្ស ដែលចំនួនទឹកប្រាក់កំណត់ទៅតាមឋានន្តរសក្តិ លំដាប់ថ្នាក់ គុណវុឌ្ឍិងារ តំណែង និង អតីតភាព ។

យោធិនអាចទទួលនូវប្រាក់បន្ថែមបំណាច់ពិសេសផ្តល់ជូនទៅតាមប្រភេទមុខងារ ដែលខ្លួនបំពេញ ឬហានិភ័យដែលអាចកើតឡើង ។

មាត្រា២២._យោធិនត្រូវបានទទួលរបបសោធននិវត្តន៍និងសោធនបាត់បង់សមត្ថភាពការងារ ដែលបានកំណត់ក្នុងច្បាប់ ស្តីពីរបបសោធននិវត្តន៍និងសោធនបាត់បង់សមត្ថភាពការងារ ចំពោះយោធិននៃកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ ។

មាត្រា២៣._យោធិន អតីតយោធិនអាជីព និងគ្រួសារផ្ទាល់របស់គេ មានសិទ្ធព្យាបាលជំងឺនៅក្នុងមន្ទីរពេទ្យនៃកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ ។

ផ្នែក ទី ៤

យោធិនអាជីព

មាត្រា២៤._យោធិនអាជីព គឺជានាយទាហាន នាយទាហានរង ឬបុគ្គលិកសមានកម្ម ដែលត្រូវបានទទួលអោយចូលជាយោធិនអាជីព ក្រោយពីបានផ្ញើពាក្យសុំចូល ហើយបានតែងតាំងឋានន្តរសក្តិតាមឋានានុក្រម ។

មាត្រា២៥._យោធិនអាជីព ត្រូវហាមដាច់ខាត :

_មិនអោយយកម៉ោងរដ្ឋបាលទៅប្រកបវិជ្ជាជីវៈជាឯកជន

_មិនអោយយកឥទ្ធិពលនិងអំណាចនៅក្នុងមុខងាររបស់ខ្លួនទៅប្រើ ដើម្បីទាញយកផលប្រយោជន៍អ្វីមួយឬដើម្បីសំឡុតគំរាមកំហែង បំពានសិទ្ធិពលរដ្ឋ

_មិនអោយប្រកបមុខរបរណាដែលនាំអោយប៉ះពាល់ដល់កិត្តិយស និងសេចក្តីថ្លៃថ្នូរនៃកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ

មាត្រា១៧.– យោធិនត្រូវគោរពនិងអនុវត្តរាល់បញ្ជាដោយមានស្មារតីទទួលខុសត្រូវ ។ បញ្ជាណាដែលមានភាពច្បាស់ក្រឡែតផ្ទុយពីច្បាប់ឬផ្ទុយពីអនុសញ្ញាអន្តរជាតិត្រូវហាមឃាត់ ។ ក្នុងករណីនេះ អ្នកបញ្ជាក្តី អ្នកអនុវត្តក្តី ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះមុខច្បាប់ ។

មាត្រា១៨.– ក្នុងករណីដែលមានពាក្យបណ្តឹងពីតតីយជនចំពោះយោធិន អំពីកំហុសក្នុងការបំរើសេវាដែលមិនមែនជាកំហុសផ្ទាល់ខ្លួនរបស់យោធិន រដ្ឋត្រូវការពារយោធិនរូបនោះ ចំពោះការផ្តន្ទាទោសផ្នែករដ្ឋប្បវេណី ។

យោធិនបំពេញភារកិច្ចដែលមានការគំរាមកំហែងឬវាយប្រហារប្រការណាមួយពីសំណាក់ជនណាម្នាក់ដែលមិនមែនជាកំហុសផ្ទាល់ខ្លួន ត្រូវបានរដ្ឋទទួលការពារ ទទួលសងនូវការខូចខាត និងចេញមុខប្តឹងទៅតុលាការ ។

មាត្រា១៩.– យោធិនដែលជាអ្នកកាន់កាប់គ្រប់គ្រងមូលនិធិ សំភារៈបរិក្ខារឬស្បៀង ហើយធ្វើអោយខូចខាតបាត់បង់ ឬយោធិនណាដែលគ្មានភារកិច្ច ហើយបានបង្កអោយមានការបំផ្លិចបំផ្លាញ ការបាត់បង់ ឬការខូចខាតនូវយោធបរិក្ខារ ឬសំភារៈគ្រឿងបំពាក់ដែលបានប្រគល់អោយ ត្រូវទទួលខុសត្រូវលើសំណង ។ ក្នុងករណីធ្ងន់ធ្ងរ ត្រូវផ្តន្ទាទោសតាមច្បាប់ ។

មាត្រា២០.– យោធិនត្រូវមានកាតព្វកិច្ចរក្សាការសំងាត់ អំពីហេតុការណ៍និងពត៌មានដែលខ្លួនបានដឹងក្នុងពេលបំពេញភារកិច្ច បន្ថែមលើបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ ដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹងការរំលោភលើកាតព្វកិច្ចរក្សាការសំងាត់យោធាឬការសំងាត់ខាងវិជ្ជាជីវៈ ។

ការពង្វាងឬការផ្តល់ពត៌មាន លិខិតស្នាមឬឯកសារនៃសេវាផ្ទុយពីបទបញ្ជាទៅអោយតតីយជនត្រូវហាមឃាត់ ។

ក្រៅពីករណីដែលបានចែងច្បាស់លាស់ក្នុងបទបញ្ជាជាធរមាន យោធិនមិនអាចរួចពីកាតព្វកិច្ចរក្សាការសំងាត់ ឬពីការហាមប្រាមដែលចែងក្នុងកឋាខ័ណ្ឌខាងលើទេ លើកលែងតែបានការអនុញ្ញាតពីរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការពារជាតិ ។

មាត្រា៣១.– ការតម្លើងឋានន្តរសក្តិតាមជំរើសឬតាមអតីតភាពមិនអាចធ្វើបាន បើសិនជាយោធិន មិនបានបំរើគ្រប់រយៈពេលនិងកាន់កាប់មុខនាទីទទួលខុសត្រូវបញ្ជាការដូចកំណត់ខាងក្រោមនេះ :

ឋានន្តរសក្តិ	រយៈពេលបំរើការងារក្នុងឋានន្តរសក្តិមួយថ្នាក់ដើម្បីអាចតម្លើងបាន	
	យោធិនជាកម្លាំងសំរាប់ប្រើប្រាស់ប្រតិបត្តិការសឹក	យោធិនបំរើក្នុងសេវារដ្ឋបាល
វរសេនីយ៍ឯក វរនាវីឯក	៣ឆ្នាំ	៥ឆ្នាំ
វរសេនីយ៍ទោ វរនាវីទោ	៥ឆ្នាំ	៥ឆ្នាំ
វរសេនីយ៍ត្រី វរនាវីត្រី	៤ឆ្នាំ	៥ឆ្នាំ
អនុសេនីយ៍ឯក អនុនាវីឯក	៦ឆ្នាំ	៦ឆ្នាំ
អនុសេនីយ៍ទោ អនុនាវីទោ	៤ឆ្នាំ	៥ឆ្នាំ
អនុសេនីយ៍ត្រី អនុនាវីត្រី	២ឆ្នាំ	២ឆ្នាំ
នាយចំណង់ នាយនាវីចំណង់	១ឆ្នាំ	១ឆ្នាំ

រយៈពេលសំរាប់តម្លើងឋានន្តរសក្តិអាចខ្លីជាងរយៈពេលដែលកំណត់ខាងលើ ក្នុងកាលៈទេសៈចាំបាច់ដែលកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

_មិនអោយចូលជាសមាជិកនៃក្រុមប្រឹក្សាភិបាលឬគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុនជាលក្ខណៈឯកជន។

មាត្រា២៦._យោធិនអាជីពត្រូវបានទទួលពិន្ទុមួយឆ្នាំម្តង ។ មេបញ្ជាការផ្ទាល់ជាអ្នកដាក់ពិន្ទុនិងមូលវិចារណ៍ ត្រូវជូនដំណឹងអំពីមូលវិចារណ៍ចំពោះយោធិនអាជីពម្នាក់ៗអោយបានដឹងជារៀងរាល់ឆ្នាំ ។

មាត្រា២៧._យោធិនអាជីពម្នាក់ៗ ត្រូវមានសំណុំឯកសារផ្ទាល់ខ្លួន :

_លិខិតស្នាមទាក់ទងនឹងស្ថានភាពរដ្ឋបាល

_លិខិតស្នាមនិងឯកសារផ្សេងៗដែលទាក់ទងនឹងសេចក្តីសំរេចនិងប្រកាសដែលមានលក្ខណៈស្របតាមលក្ខន្តិកៈ ឬ បទវិន័យ ។

_ព្រឹត្តបត្រពិន្ទុ

ក្នុងសំណុំលិខិតនេះ មិនត្រូវមានឯកសារនិយាយអំពីមតិយោបល់ឬជំនឿក្នុងផ្លូវទស្សនៈវិជ្ជានិងនយោបាយនៃសាមីជនទេ ។

ឯកសារនីមួយៗត្រូវមានលេខរៀង និង ចុះបញ្ជីកា ។

មាត្រា២៨._អាចត្រូវតែងតាំងជានាយទាហានអាជីពបាន ចំពោះជនណាដែល :

_មានសញ្ជាតិខ្មែរ

_មានលិខិតថ្កោលទោសដែលបញ្ជាក់ថាគ្មានទោស

_មានសម្បទាតាមតម្រូវការ ដើម្បីបំពេញមុខងារ ។

មាត្រា២៩._ការជ្រើសរើសនាយទាហានអាជីព ប្រព្រឹត្តទៅតាមការចូលសាលានាយទាហាន ដែលជ្រើសរើសយកបេក្ខជនអោយចូលសិក្សាជាសិស្សនាយទាហាន ដោយការប្រឡងប្រជែងក្នុងចំណោមនិស្សិតនិងដោយការប្រឡងប្រជែងក្នុងចំណោមយោធិន ។

ល័ក្ខខ័ណ្ឌនៃការជ្រើសរើសនេះ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងការពារជាតិ ។

មាត្រា៣០._ការតម្លើងឋានន្តរសក្តិនៃនាយទាហានអាជីពត្រូវគិតទៅតាមរយៈពេលបំរើការងារកន្លងមក ។ នាយទាហានអាជីពទាំងនោះត្រូវមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីអតីតភាព ដែលរៀបចំឡើងតាមលំដាប់សក្តិ និងតាមអង្គរបស់ខ្លួនទៅតាមអតីតភាពនៃនាយទាហានទាំងនោះ ។

-បានចូលបំរើការរយៈពេលយ៉ាងតិច ៤ឆ្នាំ នៅក្នុងកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ ហើយមានឋានន្តរសក្តិជានាយទាហានរងស្រាប់

-មានសម្បទាតាមតម្រូវការដើម្បីបំពេញមុខងារ

ការចូលជានាយទាហានរងអាជីពត្រូវសំរេចដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងការពារជាតិ។

មាត្រា៣៥.-អតីតភាពនៃនាយទាហានរងអាជីពត្រូវគិតចាប់តាំងពីថ្ងៃចូលបំរើការងារយោធាកន្លងមក ។

មាត្រា៣៦.-ការតម្លើងឋានន្តរសក្តិនាយទាហានរងអាជីព ប្រព្រឹត្តិទៅតាមជំរើស តាមអតីតភាពនិងសមស្របទៅតាមសមាមាត្រ ។ លក្ខខ័ណ្ឌនេះនឹងកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងការពារជាតិ ។ ការតម្លើងឋានន្តរសក្តិតាមអតីតភាពនៃនាយទាហានរងអាជីពត្រូវគិតទៅតាមអតីតភាពរបស់សាមីយោធិននៅក្នុងអង្គនីមួយៗ ហើយនិងទៅតាមប្រភេទកងទ័ពឬជំនាញឯកទេស ។

ពុំអាចត្រូវបានតម្លើងឋានន្តរសក្តិបានទេ ក្នុងករណីមិនបានគ្រប់រយៈពេលអប្បបរមាបំរើការងារដូចបង្ហាញក្នុងតារាងខាងក្រោមនេះ :

ឋានន្តរសក្តិ	រយៈពេលបំរើការក្នុងឋានន្តរសក្តិមួយថ្នាក់ ដើម្បីអាចតម្លើងបាន	
	យោធិនជាកម្លាំងសំរាប់ប្រើប្រាស់ប្រតិបត្តិការសឹក	យោធិនបំរើក្នុងសេវារដ្ឋបាល
ព្រិន្ទបាលឯក នាយចក្របាលឯក	៣ឆ្នាំ	៤ឆ្នាំ
ព្រិន្ទបាលទោ នាយចក្របាលទោ	៣ឆ្នាំ	៤ឆ្នាំ
ពលបាលឯក ចក្របាលឯក	២ឆ្នាំ	៣ឆ្នាំ

ចំពោះនាយទាហានថ្នាក់ឧត្តមសេនីយ៍ ការតម្លើងឋានន្តរសក្តិមិនអាចធ្វើតាមបទបញ្ញត្តិខាងលើទេ គឺអាចធ្វើតាមតម្រូវការរបស់កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ ។

ចំពោះយោធិនដែលពលី មរណៈក្នុងពេលបេសកកម្ម ត្រូវបានតម្លើងឋានន្តរសក្តិជាកិច្ចបច្ឆាមរណៈ ។

មាត្រា៣២.–ការតម្លើងឋានន្តរសក្តិរបស់នាយទាហានអាជីពតាមអតីតភាព ប្រព្រឹត្តឡើងនៅក្នុងអង្គនីមួយៗតាមលំដាប់ថ្នាក់ នៃបញ្ជីអតីតភាព ។

ពុំអាចត្រូវបានតម្លើងឋានន្តរសក្តិតាមជំរើស ក្នុងករណីពុំមានឈ្មោះនៅក្នុងតារាងតម្លើងឋានន្តរសក្តិ ដែលត្រូវរៀបរៀងឡើងក្នុងមួយឆ្នាំម្តង ។

គណៈកម្មការមួយត្រូវបានតែងតាំងឡើងដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការពារជាតិមានភារកិច្ចរាយការណ៍ជូនរដ្ឋមន្ត្រីនូវមូលវិចារណ៍ចាំបាច់និងពិន្ទុដែលផ្តល់អោយដោយបញ្ជាការតាមជាន់ថ្នាក់របស់សាមីយោធិន ។

ក្នុងករណីដែលមិនអាចជាប់ឈ្មោះនៅក្នុងតារាងតម្លើងឋានន្តរសក្តិប្រចាំឆ្នាំទេ សាមីយោធិនត្រូវបានទទួលសិទ្ធិចុះឈ្មោះមុនគេបង្អស់តាមលេខរៀងនៅក្នុងតារាងតម្លើងឋានន្តរសក្តិឆ្នាំបន្ទាប់ លើកលែងតែគណៈកម្មការសំរេចផ្ទុយពីនេះ ដោយមានសេចក្តីរាយការណ៍សមហេតុផលពីបញ្ជាការគ្រប់គ្រងសាមីយោធិន ។

មាត្រា៣៣.–ការតែងតាំងនិងការតម្លើងឋានន្តរសក្តិត្រូវសំរេច :

–ដោយព្រះរាជក្រឹត្យសំរាប់ថ្នាក់ឧត្តមសេនីយ៍ និងឧត្តមនាវី

–ដោយអនុក្រឹត្យសំរាប់នាយទាហានថ្នាក់វរសេនីយ៍និងវរនាវីឯក

–ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងការពារជាតិសំរាប់នាយទាហានចាប់ពីថ្នាក់វរសេនីយ៍ទោ និងវរនាវីទោចុះ ។

មាត្រា៣៤.–អាចត្រូវបានតែងតាំងជានាយទាហានរងអាជីព ចំពោះជនណា :

–មានសញ្ជាតិខ្មែរ

–ចូលបំរើតាមកិច្ចសន្យា

មាត្រា៣៧._ គុណប្រយោជន៍នៃនាយទាហានរងអាជីព ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

ជំពូកទី៥

ស្ថានភាពយោធិនអាជីព

មាត្រា៣៨._ យោធិនអាជីពគ្រប់រូប ត្រូវបានដាក់នៅក្នុងស្ថានភាពណាមួយដូចខាងក្រោមនេះ :

១_ស្ថានភាពសកម្មគឺជាស្ថានភាពដែលយោធិនអាជីពកាន់កាប់មុខតំណែងតាមឋានន្តរសក្តិរបស់ខ្លួន ។

២_ស្ថានភាពអសកម្មគឺជាស្ថានភាពបណ្តោះអាសន្នរបស់យោធិនអាជីពដែលមិនអាចកាន់កាប់មុខតំណែងតាមឋានន្តរសក្តិរបស់ខ្លួន ក្នុងរយៈពេលលើសពី ៦ខែ ឡើងទៅ ដោយសារហេតុផលផ្សេងៗ ។

៣_ស្ថានភាពក្រៅតំណែងគឺជាស្ថានភាពរបស់យោធិនអាជីពដែលត្រូវបានដាក់មួយរយៈអោយនៅក្រៅអង្គដើមរបស់ខ្លួន ដើម្បីបំពេញមុខងារសាធារណៈណាមួយផ្សេងក្នុងរដ្ឋបាលស៊ីវិលឬមុខងារឯកជនណាមួយផ្សេងដែលជាផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ។

៤_ស្ថានភាពចូលនិវត្តន៍គឺជាស្ថានភាពរបស់យោធិនអាជីពដែលមានអាយុត្រូវចូលនិវត្តន៍ ស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ [illegible] សោធននិវត្តន៍និងសោធនបាត់បង់សមត្ថភាពការងារចំពោះយោធិននៃកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ ។

៥_ស្ថានភាពក្រៅក្របខ័ណ្ឌគឺជាស្ថានភាពរបស់យោធិនអាជីពដែលអាចដល់កំណត់ពេលចូលនិវត្តន៍បាន អនុលោមតាមចំណុច ៤នៃមាត្រានេះ តែត្រូវបានអនុញ្ញាតអោយបំរើការងារបន្តទៀតនៅក្នុងសេវា ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការរបស់កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ និង សំណូមពរសាមីយោធិនផង ។

មាត្រា៣៩._ បែបបទនៃការទទួលសិទ្ធិនិងកាតព្វកិច្ចទាក់ទងនឹងស្ថានភាពដែលមានចែងក្នុងចំណុច ១.២.៣.៤.៥.នៃមាត្រា ៣៨ ព្រមទាំងបទប្បញ្ញត្តិដោយឡែកចំពោះនាយទាហាន ថ្នាក់ឧត្តមសេនីយ៍ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា៤០._ភាពយោធានិងបាត់បង់ ក្នុងករណីដែលយោធិនបានសុំលាលែងពីជួរទ័ព ដោយមានការព្រមព្រៀងពីអាជ្ញាធរសមត្ថកិច្ច ឬក្នុងករណីដែលយោធិនបានចូលក្នុងក្របខ័ណ្ឌមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល ឬក្នុងករណីដែលយោធិនបានបាត់បង់ឋានន្តរសក្តិតាមសាលក្រមតុលាការ ។

យោធិនដែលបានបញ្ចប់ភាពយោធាដូចបានចែងក្នុងចំណុច ៤ នៃមាត្រា ៣៨ ត្រូវបញ្ចូលទៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌយោធាបំរុង ហើយរក្សាឋានន្តរសក្តិដែលសាមីយោធិនមានស្រាប់ ។

ចំពោះយោធិនដែលតុលាការបានផ្តន្ទាទោស មិនត្រូវបញ្ចូលទៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌយោធាបំរុងបានទេ ។

ជំពូកទី៦

យោធិនជាប់កិច្ចសន្យា

មាត្រា៤១._យោធិនជាប់កិច្ចសន្យាគឺជាអ្នកចូលបំរើការងារដោយស្ម័គ្រចិត្តតាមកិច្ចសន្យា នៅក្នុងឋានន្តរសក្តិជាពលទាហាន និងជានាយទាហានរង នៅក្នុងកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ សំរាប់ :

_មួយរយៈពេលដែលបានកំណត់

_ពេលមានសង្គ្រាមទាំងមូលឬមួយរយៈ

ចំនួននិងល័ក្ខខ័ណ្ឌនៃការជ្រើសរើស ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា៤២._យោធិនជាប់កិច្ចសន្យាត្រូវបានជ្រើសរើសចំពោះជនណាដែល :

_មានសញ្ជាតិខ្មែរ លើកលែងតែក្នុងពេលមានសង្គ្រាម

_មានអាយុគ្រប់ ១៨ ឆ្នាំ

_មានសម្បទាតាមតម្រូវការដើម្បីបំពេញមុខងារ ។

មាត្រា៤៣._ចំពោះយោធិនជាប់កិច្ចសន្យាអាចសុំបន្តកិច្ចសន្យាបាន ចាប់ពីថ្ងៃចប់កិច្ចសន្យាមុន ។

មាត្រា៤៤._ឋានន្តរសក្តិ ស្ថានភាពបាត់បង់សុខភាព សមត្ថភាពការងារ ការហ្វឹកហ្វឺនវិជ្ជាជីវៈ ព្រមទាំងគុណប្រយោជន៍ចំពោះយោធិនជាប់កិច្ចសន្យា ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

ជំពូកទី ៧

ទណ្ឌកម្ម

មាត្រា៤៥._យោធិន ក្នុងករណីមានកំហុសត្រូវទទួលទណ្ឌកម្មយោធាដោយមិនគិតពីការផ្តន្ទាទោសតាមផ្លូវតុលាការ :

១_ទណ្ឌកម្មខាងផ្នែកវិន័យ ដែលកំណត់ដោយបទវិន័យទូទៅ ក្នុងកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ ។

២_ទណ្ឌកម្មតាមលក្ខន្តិកៈទូទៅដែលមានរៀបរាប់នៅក្នុងមាត្រា៤៨.៤៩.៥០.៥១ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា៤៦._មុននឹងដាក់ទណ្ឌកម្មតាមលក្ខន្តិកៈទូទៅ ត្រូវសុំយោបល់ក្រុមប្រឹក្សាវិន័យជាមុនសិន ។ ការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រុមប្រឹក្សាវិន័យត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងការពារជាតិ ។

មាត្រា៤៧._ក្រោយពីបានទទួលយោបល់ពីក្រុមប្រឹក្សាវិន័យ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការពារជាតិ ឬអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចក្នុងរឿងនេះ អាចសំរេចដាក់ទណ្ឌកម្មដែលមានចែងក្នុងមាត្រា៤៥ នៃច្បាប់នេះ ។

ការដាក់ទណ្ឌកម្មខាងផ្នែកវិន័យនិងទណ្ឌកម្មតាមលក្ខន្តិកៈទូទៅ អាចសំរេចដាក់ទាំងពីរបាន ។

មាត្រា៤៨._ទណ្ឌកម្មតាមលក្ខន្តិកៈទូទៅអនុវត្តចំពោះយោធិនអាជីពមាន :

_ការលុបឈ្មោះចេញពីតារាងតម្លើងឋានន្តរសក្តិ

_ការដកហូតមុខតំណែង ដោយដាក់អោយនៅក្នុងស្ថានភាពអសកម្ម

_ការលុបឈ្មោះចេញពីក្របខ័ណ្ឌ

_ការល្បួរមុខតំណែង

មាត្រា៤៩._ ការដកហូតមុខតំណែងដោយដាក់អោយនៅក្នុងស្ថានភាពអសកម្មតាមបទប្បញ្ញត្តិក្នុងចំណុច ២ នៃមាត្រា ៣៨ ត្រូវអនុវត្តចំពោះតែយោធិនដែលមិនមានសិទ្ធិចូលនិវត្តន៍ភ្លាមៗ ។ ការដកហូតមុខតំណែងមិនអាចមានរយៈពេលលើសពី៣ ឆ្នាំឡើយ ។

នៅពេលផុតកំណត់នៃរយៈពេលដែលស្ថិតនៅក្នុងស្ថានភាពអសកម្ម យោធិនត្រូវដាក់អោយនៅក្នុងស្ថានភាពសកម្មវិញ ។

រយៈពេលអសកម្មដោយការដកហូតតំណែង មិនត្រូវយកមកគិតក្នុងការតម្លើងឋានន្តរសក្តិនិងសំរាប់ចូលនិវត្តន៍ទេ ។ នៅក្នុងស្ថានភាពនេះ យោធិនលែងមានឈ្មោះនៅក្នុងបញ្ជីអតីតភាព ហើយមានសិទ្ធិទទួលតែ ៤៥% (សែសិបប្រាំភាគរយ) នៃប្រាក់បៀវត្សឋានន្តរសក្តិ ។

មាត្រា៥០._ ការលុបឈ្មោះយោធិនអាជីពចេញពីក្របខ័ណ្ឌអាចអនុវត្តបាន ដោយមិនគិតពីរយៈពេលដែលបានបំរើការងារ ។

មាត្រា៥១._ ក្នុងករណីមានកំហុសធ្ងន់ធ្ងរដែលប្រព្រឹត្តិឡើងដោយយោធិនអាជីព យោធិនរូបនោះអាចត្រូវព្យួរមុខតំណែងជាបន្ទាន់ដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចដាក់វិន័យ ។

ក្នុងករណីខាងលើនេះ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការពារជាតិមានសិទ្ធិកំណត់ចំនួនប្រាក់សញ្ជ័យដែលត្រូវកាត់ទុក ។ ប្រាក់សញ្ជ័យនេះមិនត្រូវលើសពីពាក់កណ្តាលនៃប្រាក់បៀវត្ស ឋានន្តរសក្តិរបស់សាមីយោធិនឡើយ ។

ស្ថានភាពដែលយោធិនព្យួរមុខតំណែង ត្រូវតែដោះស្រាយជាស្ថាពរនៅក្នុងរយៈពេល ៤ខែ គិតពីថ្ងៃដែលសេចក្តីសំរេចព្យួរមុខតំណែងចូលជាធរមាន ។ កាលណាពុំមានសេចក្តីសំរេចណាមួយត្រូវធ្វើឡើងនៅពេលបញ្ចប់រយៈពេលនេះ សាមីយោធិនត្រូវបានទទួលសាជាថ្មីនូវបៀវត្សគ្រប់ចំនួន លើកលែងតែយោធិននោះជាកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹងអាជ្ញា ។

ក្នុងករណីយោធិនដែលត្រូវព្យួរមុខតំណែងមិនទទួលរងនូវទណ្ឌកម្មណាមួយតាមលក្ខន្តិកៈទូទៅ ឬបើនៅពេលបញ្ចប់ក្នុងរយៈពេលដូចមានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌខាងលើ

ហើយបើគ្មានសេចក្តីសំរេចណាមួយចំពោះយោធិនរូបនេះទេ យោធិននោះមានសិទ្ធិទាមទារយកសំណងប្រាក់សញ្ញើយដែលបានកាត់យកពីបៀវត្សរបស់ខ្លួន ។

ក្នុងករណីនៃបណ្តឹងអាជ្ញា សិទ្ធិទទួលបៀវត្សត្រូវបានបញ្ឈប់តែនៅក្រោយពេលដែលមានសាលក្រមរបស់សាលាជំរះក្តីត្រូវបានចាត់ទុកជាស្ថាពរ ។

ជំពូកទី៨

អវសានប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា៥២.– បទបញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះ ត្រូវទុកជានិរាករណ៍ ។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០៦ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៩៧
ក្នុងព្រះបរមនាម និងតាមព្រះរាជត្រាស់បង្គាប់
ប្រមុខរដ្ឋស្តីទី
ហត្ថលេខា
ជា ស៊ីម

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ
នាយករដ្ឋមន្ត្រីទី១ នាយករដ្ឋមន្ត្រីទី២
ហត្ថលេខា
អ៊ុង ហួត ហ៊ុន សែន

បានជំរាបជូន
ឯកឧត្តមនាយករដ្ឋមន្ត្រីទី១ និង
សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីទី២
សហរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការពារជាតិ
ហត្ថលេខា
ទៀ បាញ់ ទា ចំរ៉ាត់